

Tampereen Sanomille

Keskiviikkona marraskuun 7 p:nä 1917.

Sotaväen rosvoretki Mommilaan.

Kartano todennäköisesti poltettu.

Lufuisasti kuolleita ja haavottuneita?

(Tampereen Sanomien erikoistietoja).

Tänään iltapäivällä olemme Sahdesta saaneet sotaväen Mommilan kartanoon tekemästä rosvoretkestä seuraavia lisätietoja:

Lamupäivällä Sahdesta lähetettyjä ylimääräisessä junassa meni myöskin Sahden poliisimestari, jonka tarkoituksena oli koettaa saada aikaan sovinto. Hänen yrityksensä ei kuitenkaan nähtävästi onnistunut, koska klo 2 aikaan iltapäivällä Mommilan pyhäkiltä pyhdyttiin lisäwäkeä Sahdesta. Täältä lähtikin uudeksi ylimääräisellä junalla joukko miehiä. Näiden perille pääsemisestä ei ole toistaiseksi saatu tietoja, kun puhelinlinjat laajalta alueelta on säretyt.

Kaikki eri lähteistä saamamme tiedot vahvistavat, että Mommilan kartano on sytytetty palamaan. Miten juurta tuhoa tuli on tehnyt siinä emme vielä ole saaneet tarkempia tietoja.

Klo 5 aikaan ilmoitettiin meille, että kartanossa on tapahtunut kahokka, jonka aikana muutamia henkilöitä on kuollut ja useita haavottunut. Kumpienkin joukossa on sekä suomalaisia että venäläisiä. Nimistä ei ole tietoa. Haavottuneita hoitaa kaikki paikalle saapunutta lääkäriä.

Sämeenlinnan kautta olemme saaneet seuraavat tiedot:

Eilen iltapäivällä klo ¼4 aikaan ilmoitettiin Sämeenlinnaan Mommilan lähimmästä telefoonista, että siellä sotilasten ja suomalaisten välillä tapahtuneessa taistelussa oli haatunut kaikkiaan 8-9 henkilöä, m. m. tilanomistaja Alfred Korde-lin. Samalla ilmoitettiin, että Mommilan kartano oli sytytetty palamaan ja että se oli täydellisesti liekkien wallassa. Edellä kerrotut tiedot oli Sämeenlinnan kuvernöörille ilmoittanut joku poliisiviranomainen.

Klo 4 aikaan oli viranomaiset Sämeenlinnassa jälleen olleet puhelinyhteydessä jonkun henkilön kanssa Mommilan lähiseuduilta ja ilmoitettiin heille tällöin, että edellä kerrotut tiedot eivät pitäisi paikkaansa. Mommilassa todettiin kylä taistelun tapahtuneen ja kartanon olevan liekkien wallassa, mutta selitettiin että tilanomistaja Korde-lin ja pari hänen luonansa ollutta vierasta olisivat vain joutuneet sotamiesten vangiksi.

Kuten edelläolevasta näkyy, ovat tiedot tapahtumista hyvin ristiriitaiset eikä niitä ole toistu ainoastaan tätä kirjotettaessa saado kden-netuksi, sillä paitsi sitä, että sotilaat laajalta alalta Mommilan seuduilla olivat rikkoneet puhelinjohdot, kieltäytyivät sotilasoivomaiset Sämeenlinnassa antamasta yksittäisiä puheluita enää edes lähimmäisellään saakka.

Pietarin bolshevikkikapina.

Huhuja muutokista hallituksessa.

(Tampereen Sanomien erikoistietoja).

Pietari, marrask. 7 p:nä. Väliaikaiseen hallitukseen saapui tiistai-iltana klo 9 Talvipalatsiin väliaikaisen neuvoston puheenjohtaja W l f e n t j e w, joka esitti pääministerille neuvoston hyväksymän wallan siirtämiskaavan sanamuodon. Kerenski tyyhi W l f e n t j e w i t ä, mitä tämä wallansiirtämiskaava merkitsi ja missä määrin se kuvasi esiparlamentin suhdetta väliaikaiseen hallitukseen? Kerrotaan Kerenskin lausuneen W l f e n t j e w i l l e : Jos tämä kaava tahtoo olla epäluottamuslause väliaikaiselle hallitukselle, niin hän odottaa, että W l f e n t j e w väliaikaisen neuvoston puheenjohtajana ryhtyy muodostamaan uutta hallitusta. W l f e n t j e w i n jälkeen saapuivat Talvipalatsiin Gots ja Dann. Nämä wallankumouksellisen demokratian edustajat ilmoittivat Kerenskille, ettei siirtämiskaavaketta ole käsiteltävä epäluottamuslauseeksi hallitukselle. Pian tämän jälkeen kokoontui väliaikainen hallitus neuvottelemaan ja neuvotteluun otti osaa myöskin wallankumouksellisen demokratian edustaja Skobelew. Mikomisjario Stankewitsh huomautti, ettei bolshevikkien agitatorit olleet rintamalla saavuttanut sellaista erikoista menestystä kuin pääkaupungissa ja muissa poliittisissa keskuksissa. Klo 11 illalla kerrottiin Talvipalatsissa, että hallitus ja Kerenski olivat tyytynneet W l f e n t j e w i n ja wallanku-

mouksellisen demokratian ilmoituksiin, joten siis hallituspulan yhtä voittoa katsoa poistetuksi.

Hallitukselle ilmoitettiin myöhemmin, että eräs bolshevikkien komissario mukanaan joukko matruuseja oli wallannut Pietarin toimiston huoneiston. Väliaikainen hallitus antoi heti määräyksen kartotta anastajain mainitusta toimistosta ja joukko junkkareita ja panssariauto lähetettiin määräystä toimeenpanemaan.

Yöllä alkoi jo liikkua huhuja muutokista. Virallisesti ovat nämä huhut kuitenkin peruutetut. M. m. amiraali Werderewski on peruuttanut huhut erostaan ja lausunut sanomalehtimiehille, ettei hän merimiehenä jätä laivaa hetkellä, jolloin se on joutunut suurimpaan hätään.

Pietarin sotilasspiirin pääesikunnan päällikkö, eversti Polkownikow on antanut Pietarin sotajoukoille seuraavan päiväkäskyn:

1:o. Käskien kaikkia sotajoukko-osastoja ja päälliköitä pyhymään kasarmeissa siihen saakka, kunnes saavat käskyn sotilasspiirin esikunnalta. Kaikki omavaltaiset esiintymiset kielletään ja kaikki, jotka vastoin käskyä ilmestyvät ase kädessä kaupungille, jätetään oikeuteen syytettäväksi aseellisesta kapinasta.

2:o. Siinä tapauksessa, että tapahtuu joitakin omavaltaisia esiintymisiä ja että yksittäiset henkilöt näyttäytyvät kaduilla ase kädessä esikunnan an-

tamasta käskystä huolimatta, on kaikkien upseerien pysyttävä kasarmeissa. Kaikki upseerit, jotka päällikkönsä käskystä huolimatta esiintyvät kaduilla, tullaan asettamaan syyteeseen aseellisesta kapinasta.

3:o. Kiellän jyrkästi sotajoukkoja toimeenpanemasta minkäänlaisia eri järjestöjen antamia määräyksiä.

Allekirjotti: Pietarin sotilasspiirin pääesikunnan päällikkö P o l k o w n i k o w.

Pietari, marrask. 7 p:nä. Pietarin sotilasspiirin päällikkö Malenski on antanut kaikille komppanioiden ja rykmenttien komentajille Pietarin linnawäessä seuraavan kehotuksen:

Sotamiehet ja upseerit! Wallankumouksen ja isänmaan rakkaimpana hetkenä on kaupungissa ja linnawäen keskuudessa taas alkanut lewottomuuksia ja liikkeellä on mitä kummallisimpia ja järjettömmiä huhuja. Toimeenpaneman keskuskomitean ehdotuksesta olen minä ottanut vastaan Pietarin sotilasspiirin komissarion tehtävät ja kehotan kaikkia rauhallisuuteen. Pieninkin riitaisuus ja kansalaisjota hyödyttävät vain wallankumouksen vihollisia, ja wallankumousta pelastaakseni käskän kaikkia sotajoukkoja tottelemaan esikunnan määräyksiä. Esikunnassa on edustettuna myöskin toimeenpanema komitea ja siinä on wallankumouksen hajotamista, ellei määräyksiä totella.

Pietarin sotilasspiirin sotakomisjario M a l e n s k i.



